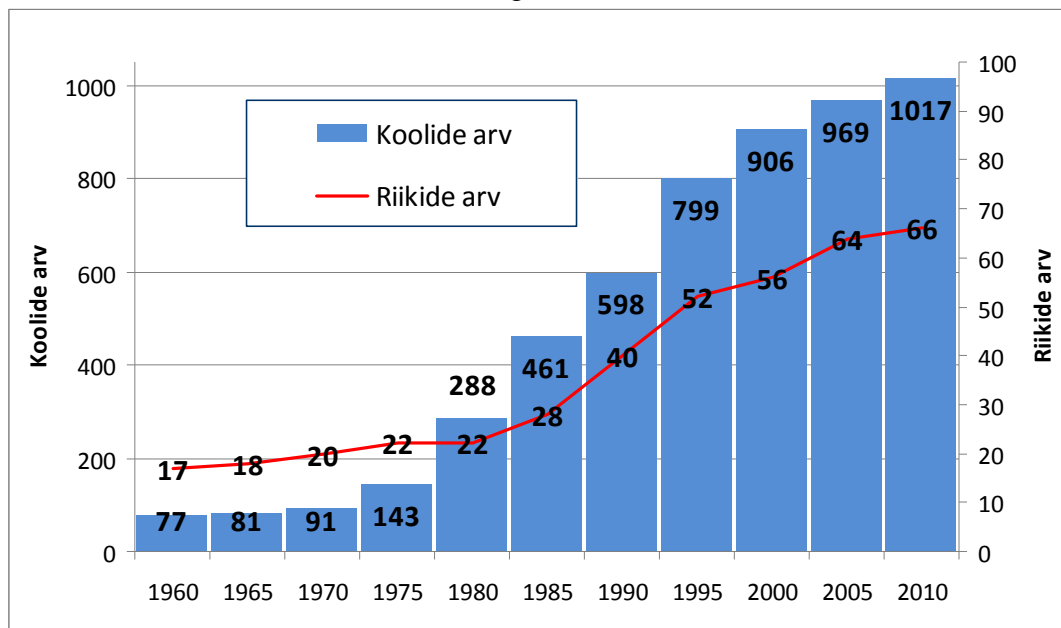

Lisa 4. Ülevaade waldorfkoolide liikumise arengust aastail 1960–2007²⁹

Tänaseks on waldorfkoolide liikumine muutunud rahvusvaheliseks ning selle laienemine on viimastel kümnenditel olnud märkimisväärne. Kõikjal, kus inimesed otsivad alternatiive hariduses, rajatakse waldorfskooli. Maailmas on praeguseks ligikaudu 1000 waldorfskooli 65 riigis. Lisaks on veel 10 riigis olemas vähemalt waldorflasteaed. See areng ei ole olnud ühtlase kiirusega ja pidev (vt joonis).

Joonis. Waldorfskoolide ja riikide, kus tegutsevad waldorfskoolid, arv aastail 1960–2010* (2010 andmed on Freunde der Erziehungskunst Rudolf Steiners ennustus)

Allikas: Siin ja edaspidi antud peatükis on kõikide jooniste allikas Rudolf Steineri Kasvatuskunsti Sõbrad (*Freunde der Erziehungskunst Rudolf Steiners e.V.*)

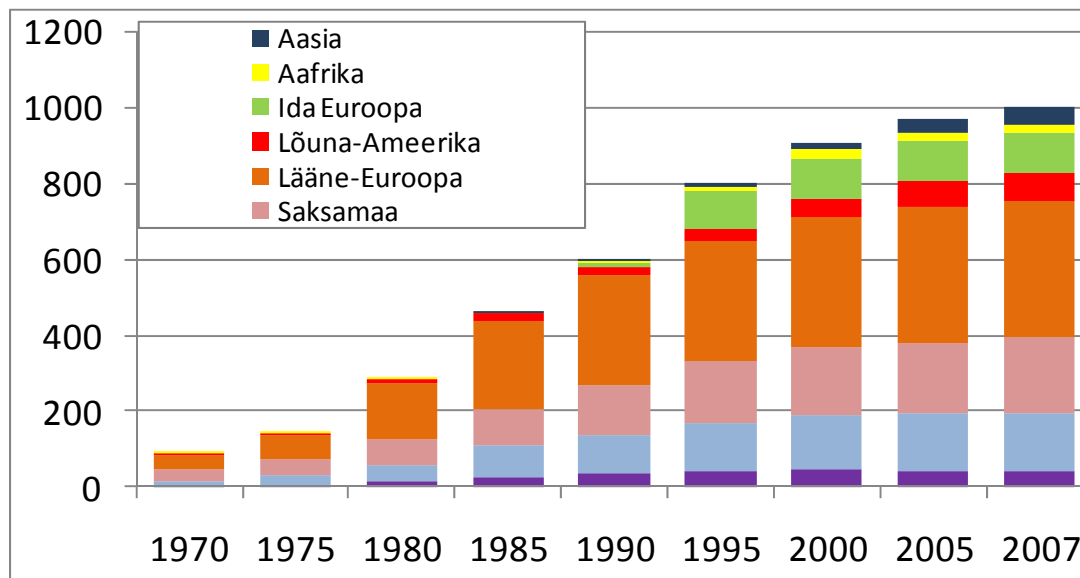
1970. aastatel algas kiire laienemine kiirusega 20–55 uut waldorfskooli igal aastal. Kui aastani 1975 võttis koolide arvu kahekordistumise aega 20 aastat (71-lt 143-ni), siis see arv kahekordistus jälle juba aastal 1980 (288 kooli) ja jälle aastal 1989 (569). Suurim kasv toimus ajavahemikul 1980–1996.

Sarnasel moel on waldorfharidus laienenud uutesse riikidesse. Kui 1980. aastal oli veel vaid 22 riiki, kus oli waldorfskooli, siis järgnesid geograafiliselt jagatult):

- 80-ndatel: Ecuador (kuni 1996), Mexico (uus), Peruu, Egiptus, Island, Liechtenstein, Luxembourg, Portugal (kuni 1996), Hispaania, Ungari, Iisrael, India, Jaapan (kokku 14 riiki).
- 90-ndatel: Keenia, Tansaania, 8 Ida-Euroopa riiki sh Eesti, Horvaatia, Sloveenia, Venemaa, Gruusia, Armeenia, Kõrgõzstanis, Kasahstan, Taiwan, Tai, Filipiinid (kokku 20 riiki).
- alates aastast 2000: Costa Rica, Ecuador (uus), Salvador (kuni 2007), Namiibia, Portugal (uus), Slovakkia, Tadžikistan, Pakistan, Hiina, Nepal and Lõuna-Korea (kokku 11 riiki).

²⁹ Allikas: Antud peatüki teksti koostamisel on refereeritud Freunde der Erziehungskunst Rudolf Steiners kodulehel publitseeritud materjale (<http://www.freunde-waldorf.de/>). Materjalide kasutamiseks on saadud vastav luba.

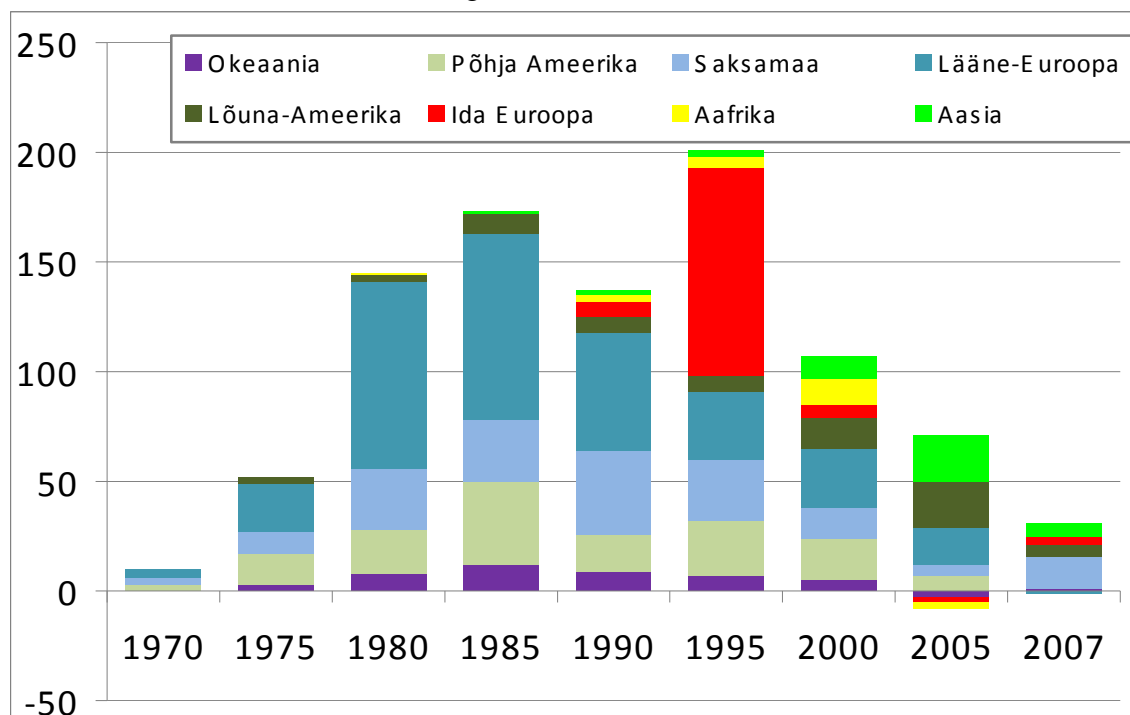
Joonis: Waldorfkoolide arv regiooniti aastail 1970–2010

Waldorfhariiduse regionaalne areng

Põhja-Ameerikas ja Lääne Euroopas ning Austraalias/Uus-Meremaal tekkisid uued koolid üsna kiiresti, seda eriti kuni 80. aastate lõpuni. Lõuna-Ameerikas on olnud suhteliselt ühtlane kasv (kiirendusega aastail 1996–2006). Sellele järgnes aastail 1990–1997 tugev laienemine Ida-Euroopas ning aastail 1996–2000 algas uus kuid väiksem kasvuline Aafrikas. Aastast 2000 on märgata kasvu laienemist Aasiasse.

Joonis: Waldorfkoolide arvu kasv regiooniti aastail 1970–2007

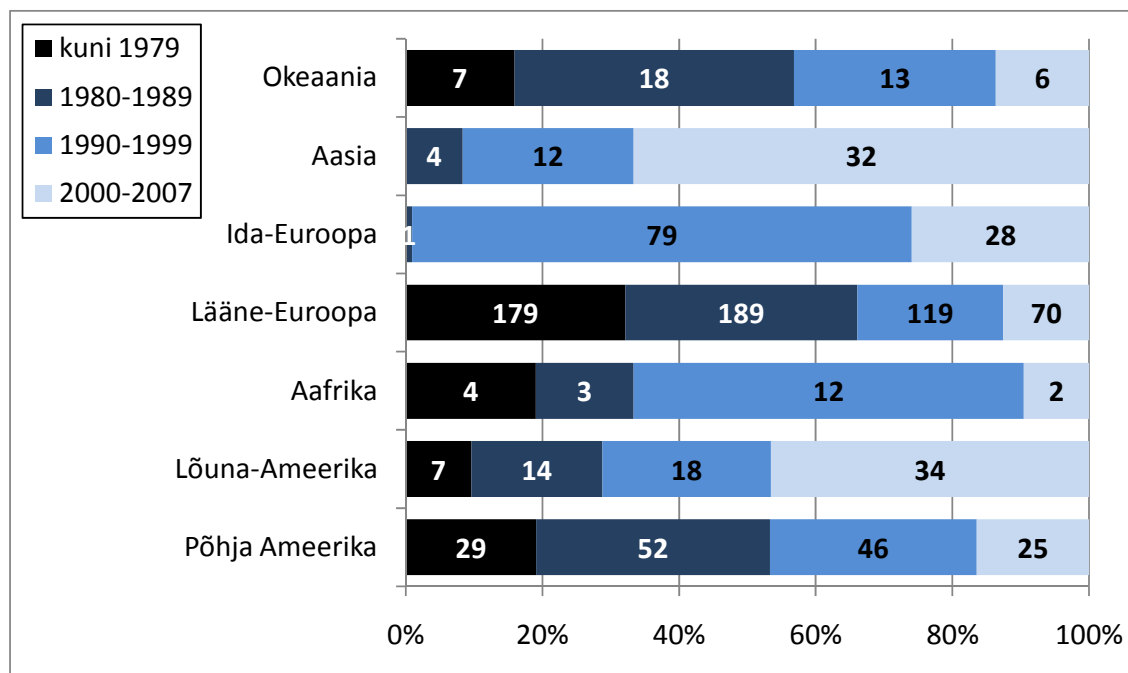
Lõuna-Ameerikas oli 1980. aastal vaid 9 kooli: 4 Brasiilias, 2 Argentiinas ja 1 Tšiilis, Kolumbias ja Uruguais. 1985. a oli piirkonnas juba 18 kooli, sellest 8 Brasiilias. Aastail 1990–1999 kasvas koolide arv aeglaselt 25 koolilt 42-ni, siis tekkis kolme aasta jooksul 15 uut algatust. Tänapäevaks on piirkonnas 72 kooli.

Ida-Euroopa esimesed koolid avati 1989. a Ungaris, 1990. a Eestis, Tšehhis, Rumeenias ja Venemaal. Sellele järgnesid 1991. a Läti ja Ukraina, 1992. a Moldaavia, Poola, Sloveenia, 1993. a Horvaatia, 1994. a Armeenia, 1995. a Leedu ja 2001. a Slovakkia. 5 aasta jooksul (1991–1995) alustas ligikaudu 100 kooli ning 1998. aastal saavutati tipp 110 kooliga. Sel ajal oli Venemaal üle 30 algatuse ja Rumeenias üle 20 algatuse (siin veel lisaks klassid riigikoolides), tänaseks on alles vastavalt 28 ja 14 kooli. Vastandina sellele on pidev kasv aset leidnud Ungaris (23 kooli) ja Tšehhis (12 kooli).

Aafrika 1995. aastaks oli Aafrikas vaid 12 waldorfkooli (10 Lõuna-Aafrika Vabariigis, 1 Keenias ja Egiptuses), millele lisandus 1999. aastal 9 kooli LAV-s, 1998. a 1 kool Namiibias ja 2000. a Tansaania ja uus kool Keenias. Waldorfsuunitlusega algatused eksisteerivad ka Sierra Leones, Angolas ja Ugandas.

Aasia: 1987. aastal alustas tegevust Tokio waldorfkool, mis jäi tükiks ajaks ainukeseks. 1996. a alustas tegevust Kool Filipiinidel, 1998. a Indias ja Tais, 1999. a Taivanis (ning kolmas kool Jaapanis), 2000. a teine kool Indias ja Taivanis; selleks ajaks tegutses kokku 9 kooli. Aastail 2001-2002 avati veel 8 kooli ja peale seda aastani 2007 veel 12 kooli sh koolid Pakistanis, Nepalis, Hiinas ja Koreas. Lisaks neile 29 koolile Lõuna- ja Ida-Aasias tuleb lisada 11 kooli Iisraelis ja 1 kool Kasahstanis, Kõrgõzstanis ja Tadžikistanis. Alates 2002. a on Aasias koole rohkem kui Aafrikas; 2001. aastal jõudis koolide arv Okeania piirkonna koolide arvu tasemele.

Joonis: Waldorfkoolid regiooniti kooli rajamise aasta järgi

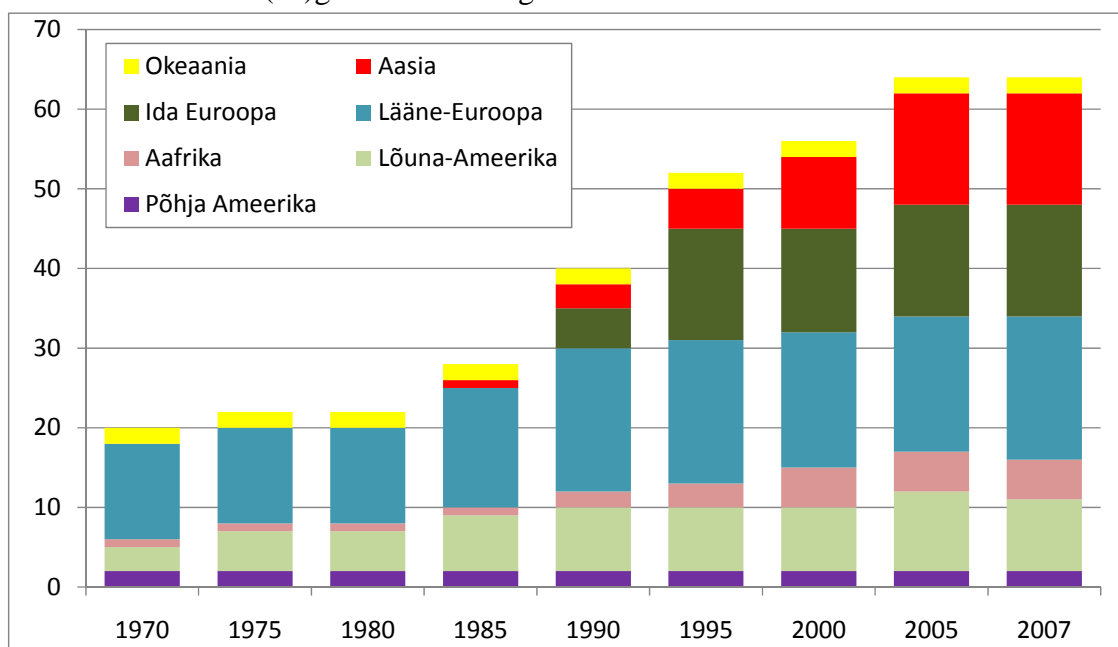
Eelnev joonis näitab veelkord waldorfkoolide vanuselist jagunemist piirkonniti. Lääne-Euroopas kaks kolmandikku koolidest on rajatud enne 1990. aastat, Põhja-Ameerikas ja Okeanias üle 50%. Lõuna-Ameerikas on noorem waldorfliikumine, peaaegu 50% sealsetest koolidest alustas tegutsemist 2002. aastal. Aafrika waldorfkoolide alustasid enamasti 1990. aastatel. Ida-Euroopa liikumise algusaeg oli väljapaistev 1990. aastatel, kuigi 25% koolidest rajati pärast 1999. a. Selgelt noorim waldorfliikumise võsu asub Aasias, kus üle 70% kõikidest koolidest alustasid pärast 2000. aastat.

Piirkondlik kontsentratsioon

Waldorfkoolide suurim laienemine leidis aset Lääne-Euroopas, Põhja-Ameerikas ja Austraalias/Uus-Meremaal. Neid kolme regiooni võib nimetada tuumaladeks. „Ülejäänud maailm“ sisaldab Lõuna-Ameerikat, Aafrikat, Ida-Euroopat, Aasiat – piirkonnad, kus asuvad paljud nn „kolmanda maailma riigid“.

1980. aastal oli 275 kooli tuumaladel ja ainult 13 „ülejäänud maailmas“ (5%). 1990. aastal jäi see suhe sarnaseks 556 ja 42 kooli (7%). 1995. aastaks suurenesid koolide arvud mõlemas piirkonnas 100 kooli võrra ning „muu maailma“ (peamiselt Ida-Euroopa) osakaal tõusis 19%-ni (647 ja 152 kooli vastavalt). Aastail 1996–2000 mõlemas regioonis koolide arv kasvas 40–65 võrra. Aastail 2001–2005 tuumaladel oli kasv vaid 26 võrreldes muu maailma 37 kooliga (peamiselt Lõuna-Ameerika ja Aasia). Tänapäevaks on see suhe 754 ja 246 kooli ning „muu maailma“ osakaal on 25% ehk veerand kõigist maailma waldorfkoolidest.

Joonis Waldorfkooli(de)ga riikide arv regiooniti aastail 1970–2010

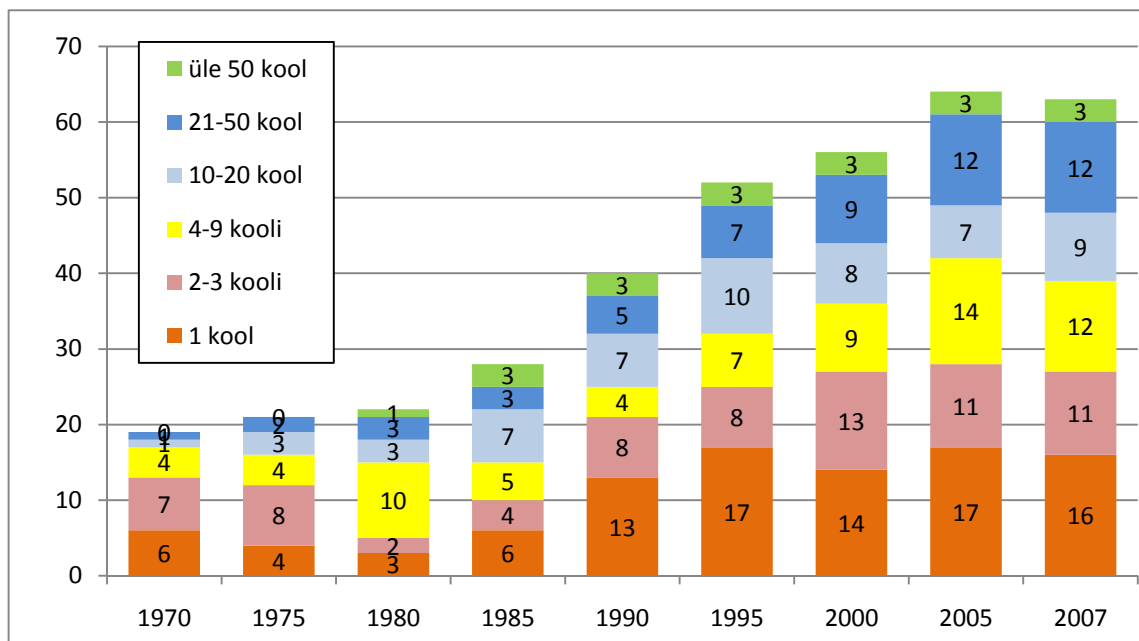

Riikide arvu järgi oli waldorfharidus esindatud 1975. ja 1980. aastal 22 riigis, millest 6 (22%) kuulusid „muu maailma hulka“. 1985. aastal oli suhe 9 (32%) ja 19 riiki. Järgnevatel aastatel laienemine muudesse riikidesse kiirenes. 1990. aastal oli suhe 18 (45%) ja 22 riiki, 1995. aastal vastavalt 30 (58%) ja 22 riiki, 2000. a 35 (63%) ja 21 riiki ja tänapäevaks on see 42 (66%) ja 22 riiki. Seega jõudis tuumalade laienemine tipule 1980-ndatel 22 riigiga. 1992. a „ülejäänud maailmas“ laienesid waldorfkoolid rohkematesse riikidesse (25), kuid nende osakaal koolide koguarvust moodustas vaid 14%. Tänapäevaks on „muu maailma“ waldorfkoolide 42 riigis (66% waldorfkoolidega riikide koguarvust) ning nende arv moodustab 25% waldorfkoolide koguarvust maailmas.

Waldorfkoolide kontsentratsioon on siiani selgelt täheldatav: 75% kõigist maailma waldorfkoolidest tegutseb 22 riigis tuumaladel. Kolmandik waldorfkoolidest on Saksamaal (20%) ja USA-s (13%), veel 9% Hollandis. Koos Rootsi ja Šveitsiga need 5 riiki moodustavad poole maailma waldorfkoolidest. Veelgi enam ehk kolm neljandikku kõigist koolidest asub 14 riigis: Saksamaa (197), USA (129), Holland (91), Rootsi (41), Šveits (34),

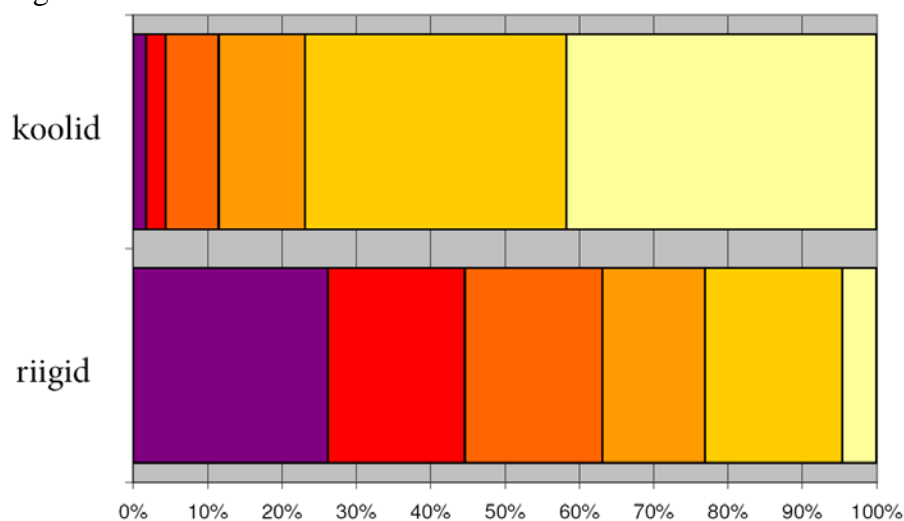
Brasiilia (33), Austraalia (33), Norra (32), Suurbritannia (31), Itaalia (30), Venemaa (28), Kanada (23), Soome (23) ja Ungari (23). 90% kõigist koolidest asub 25 riigis, 39 ülejäänud riigis on 10% ehk 104 kooli. Pooltes riikides (32) on 94% kõikidest koolidest ja ülejäänud pooles ainult 60 kooli.

Joonis Waldorfkoolide kontsentratsioon. Waldorfkooliga riikide arv aastail 1970–2007 koolide arvu järgi riigis

Kokku on 16 ühe waldorfkooliga riiki, 12 kahe kuni kolme ja nelja kuni üheksa waldorfkooliga riiki, 9 riigis on 10–20 waldorfkooli ja 12 riigis 21–50 waldorfkooli. Järgnev joonis iseloomustab veelkord, millise osakaalu need riikide grupid moodustavad riikide ja koolide koguarvust. Näiteks on vaid kolmandikus riikides enam kui 10 waldorfkooli, aga nendes riikides asub 89% kõigist waldorfkoolidest.

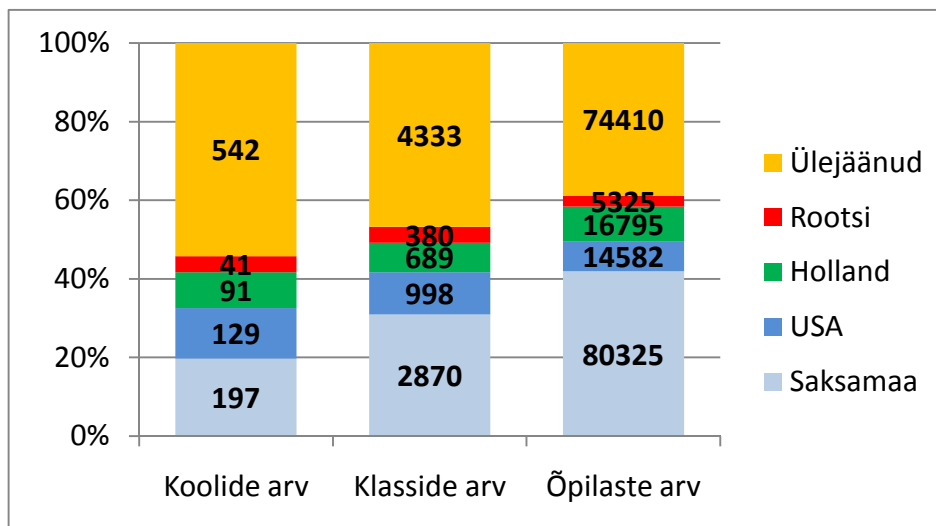
Joonis „n“ waldorfkooliga riikide osakaal waldorfkoolide ja waldorfkoolidega riikide koguarvust

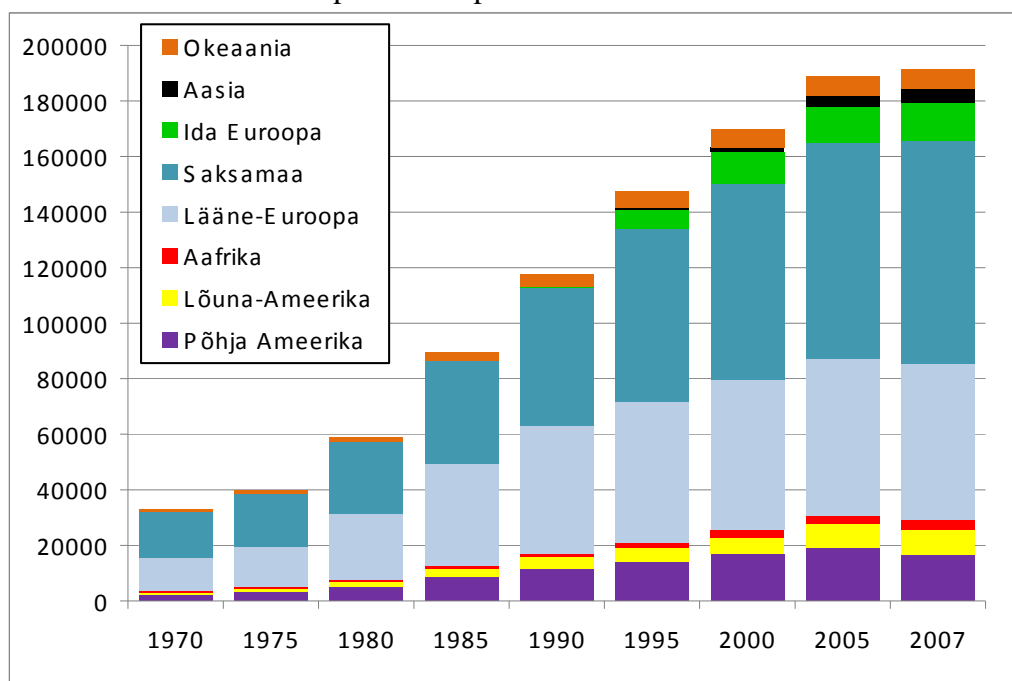
Õpilaste arv ja selle suurenemine

Vaadeldes õpilaste arvu, saame veidi teistsuguse pildi. Kuigi need andmed on vaid osaliselt saadaval, on ilmne, et Saksamaa koolides on täisklassid, mis lähevad enamasti kuni 13 klassini. Teistes riikides ei ole see enamasti või reeglina nii. Selle tulemusena on Saksamaal 20% waldorfkoolide koguarvust, kolmandik klassidest ja üle 40% kõigist maailma waldorfõpilastest.

Joonis Waldorfkoolide kontsentratsioon: koolide, klasside ja õpilaste arv Saksamaal, USA-s, Hollandis ja Rootsis.

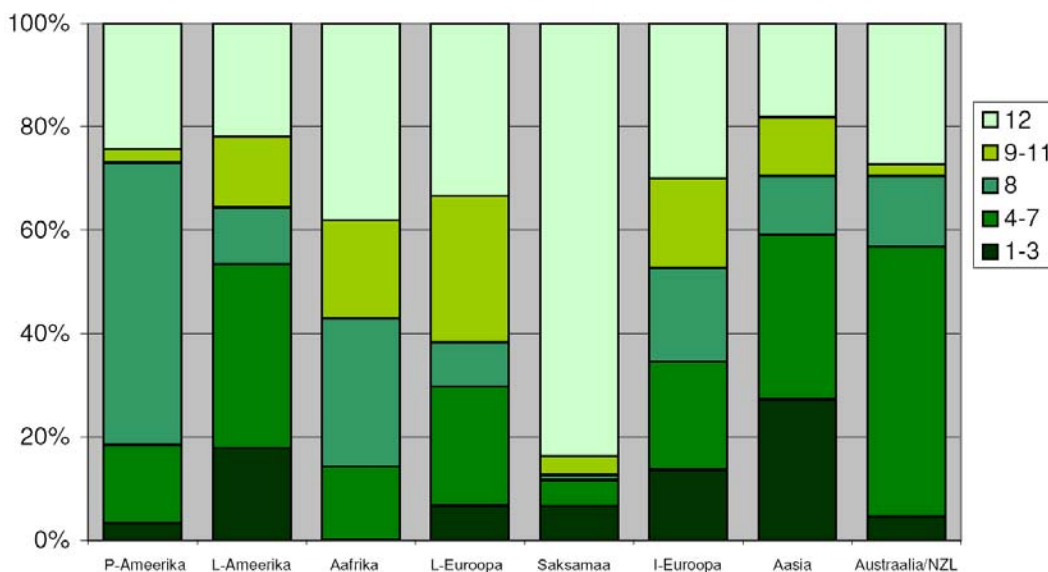
Joonis: Waldorfkoolide õpilaste arv piirkonniti aastail 1970–2007

Saksamaa waldorfkoolides on keskmiselt 400 õpilast kooli kohta. Kõigis teistes riikides on selgelt vähem õpilasi. Üle 200 õpilase waldorfkooli kohta on Kolumbias (5 kooli), ligikaudu 200 Soomes ja Austrias, 150–200 Tšiilis, Lõuna-Aafrikas, Suurbritannias, Norras, Taanis, Hollandis, Šveitsis, Tsehhis, Lätis, Ukrainas, Iisraelis, Austraalias, Uus-Meremaal, 100–150 USA-s, Argentiinas, Brasiilias, Peruus, Belgias, Prantsusmaal, Rootsis, Leedus, Rumeenias, Ungaris, alla 100 õpilase Kanadas, Mehhikos, Itaalias, Poolas, Eestis, Venemaal, Indias ja Jaapanis. 140-st enam kui 400 õpilasega waldorfkoolist 120 asub Saksamaal,

ülejäänud 22st 9 asub Hollandis, 2 Šveitsis ja Austraalias, 1 kool USA-s, Brasiilias, Kolumbias, Norras, Rootsis, Soomes, Suurbritannias, Iisraelis, ja Taivanil. Järgnevad 2 joonist näitavad piirkonniti koolide arvu ja selle laienemist koolide klasside arvu ja õpilaste arvu järgi.

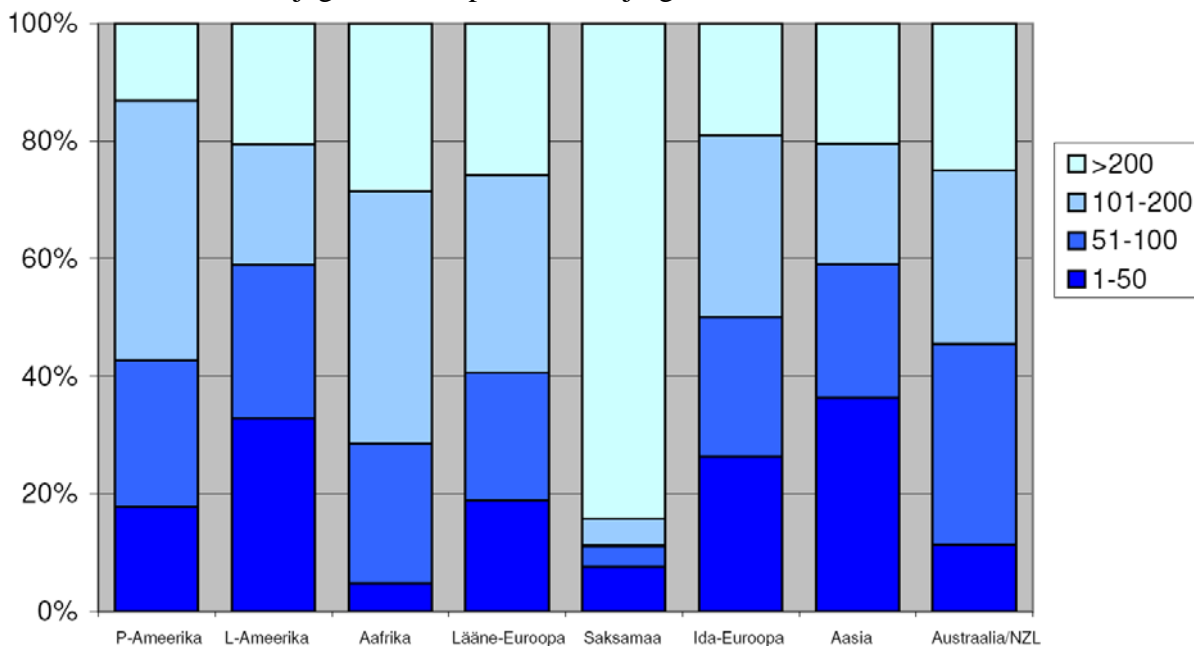
Joonis Waldorfkoolide jagunemine regiooniti kooli klasside arvu järgi

Kategooria „klassid 9–11” näitab koolide arvu, mis on laienenud või rajanud üleastme, aga (ilmselt) ei paku lõpueksamit või sellega võrdväärset võimalust. Täieliku ülaastmega koolid, mis tagavad eelnimetatud lõpueksami, ning ainult ülaastmega koolid on liigitatud kategooriasse 12 klassi. Klasside arv on osaliselt omistatud loogiliselt. Venemaa on 11 klassiga koolid liigitatud kategooriasse „12”, sest seal ongi vaid 11 klassi. Lõuna-Aafrikas 7 klassiga koolid on kategoorias „8” kuna siis lõpeb seal keskaste-põhikool.

Saksamaa eriline positsioon paistab selgesti välja. Samuti võib märgata, et Lõuna-Ameerikas ja Aasias enam kui pooltes koolidest on vähem kui 8 klassi. USA-s paljud waldorfkoolid ulatuvad vaid 8 klassini, Austraalias 6 või 7 klassini. Pea ainukesena on Hollandis põhikoolis ja ülaastmes kummaski 6 klassi, aga see ei sisaldu joonisel.

Joonis Waldorfkoolide jagunemine õpilaste arvu järgi koolis

Kui võrrelda laienemist ja õpilaste arvu, siis võib täheldada järgnevat. Põhja-Ameerikas on palju väikseid koole. Väga väikesed koolid Lõuna-Aafrikas on uued algatused, mis sageli rajatakse sageli eemalseisvates paikades ning seal on madal õpilaste arv palju aastaid või isegi pidevalt. Sarnane suur arv väga väikseid koole Ida-Euroopas on seotud Venemaaga, kus 50% waldorfkoolidest on kuni 50 õpilast.

Tuleviku väljavaade

Aastaks 2010 maailma waldorfkoolide arv kasvab 20–30 kooli võrra (ennustus on tehtud 2007. aasta andmete alusel). Sellal kui mõnedes riikides peavad koolid oma tegevuse lõpetama alustavad mitmed uued algatused eriti Aasias, Saksamaal ja Lõuna-Aafrikas. Keskpikal perioodil esimesed waldorfkoolid alustavad tegutsemist samuti riikides, milles on olemas waldorfgatused ning tegutsevad juba lasteaiad nt Etioopias, Bulgaarias, Kreekas ja Vietnamis.

Tabel Waldorfkoolide arv maailmas aastail 1950–2007 riigiti

Riik/aasta	1950	1955	1960	1965	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2007
Põhja-Ameerika													
Kanada	0	0	0	0	1	2	7	12	16	17	21	24	23
USA	5	8	8	9	11	24	39	72	85	109	124	128	129
Mehhiko	0	1	0	0	0	1	0	0	4	4	5	5	9
Lõuna-Ameerika													
Salvador	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Costa Rica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4
Kolumbia	0	0	0	0	0	0	1	2	2	2	6	5	5
Ecuador	0	0	0	0	0	0	0	2	2	1	0	1	1
Peruu	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3	4	4
Brasiilia	0	0	1	1	1	2	4	8	11	15	20	32	33
Uruguai	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
Tšiili	0	0	0	0	0	0	1	2	2	3	3	5	5
Argentiina	2	2	2	2	2	2	2	2	2	5	7	9	10
Aafrika													
Egiptus	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1
Keenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2	2
Tansaania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Namiibia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Lõuna-Aafrika Vabariik	0	0	2	3	3	3	4	4	6	10	19	16	16
Lääne-Euroopa													
Norra	2	2	2	2	2	5	9	16	22	24	26	33	32
Rootsi	1	1	1	2	3	3	10	15	22	26	40	41	41
Soome	0	1	2	2	2	4	5	15	17	19	19	22	23
Taani	1	2	2	2	2	6	14	19	18	17	18	18	16
Suurbritannia	8	8	8	8	7	10	16	22	26	27	28	31	31
Iirimaa	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2	2	2	2
Island	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2	2
Belgia	0	1	1	1	2	2	7	14	15	19	20	21	22
Holland	8	8	8	8	9	15	48	79	94	99	97	93	91
Luksemburg	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1
Lichtenstein	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1
Saksamaa	23	27	28	28	31	41	69	97	135	163	177	182	197
Austria	0	0	0	1	1	1	5	6	10	12	13	13	13
Šveits	4	6	6	6	7	10	24	29	36	38	39	34	34
Prantsusmaa	1	2	3	3	4	5	7	10	11	14	14	15	15
Itaalia	1	1	1	1	1	1	2	4	7	14	22	29	30
Hispaania	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	5	6
Portugal	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0

Allikas: Freunde der Erziehungskunst Rudolf Steiners e.V.

Tabel Waldorfkoolide arv maailmas aastail 1950–2007 riigiti (järg)

Riik/aasta	1950	1955	1960	1965	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2007
Ida Euroopa													
Poola	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	4	5
Tšehhi	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7	9	10	12
Slovakkia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	1
Ungari	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	17	21	23
Rumeenia	0	0	0	0	0	0	0	0	2	27	21	15	14
Moldaavia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	1
Eesti	0	0	0	0	0	0	0	0	2	7	6	5	5
Leedu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	3	3
Läti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	4	4
Ukraina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	8	7	7
Venemaa	0	0	0	0	0	0	0	0	1	28	29	28	28
Sloveenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2
Horvaatia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2	2
Gruusia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2
Armeenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
Aasia													
Iisrael	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	5	7	11
Kasahstan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
Kõrgõzstan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
Tadžikistan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
India	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2	7	7
Pakistan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Hiina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Jaapan	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3	7	9
Nepal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Filipiinid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	3
Lõuna Korea	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Taiwan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	3
Tai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2
Okeaania													
Austraalia	0	0	1	1	1	3	9	21	28	34	38	32	33
Uus-Meremaa	1	1	1	1	1	2	4	4	6	7	8	11	11
Regioonid													
Põhja Ameerika	5	8	8	9	12	26	46	84	101	126	145	152	152
Lõuna- Ameerika	2	3	3	3	3	6	9	18	25	32	46	67	72
Aafrika	0	0	2	3	3	3	4	4	7	12	24	21	21
Lääne- Euroopa	49	59	62	64	71	103	216	329	421	480	521	543	557
Ida Euroopa	0	0	0	0	0	0	0	0	7	102	108	106	110
Aasia	0	0	0	0	0	0	0	1	3	6	16	37	43
Okeaania	1	1	2	2	2	5	13	25	34	41	46	43	44
Kokku	57	71	77	81	91	143	288	461	598	799	906	969	999

Allikas: Freunde der Erziehungskunst Rudolf Steiners e.V.

Tabel Waldorfkoolide õpilaste arv maailmas 1950–2007 riigiti

Riik/aasta	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2007
Põhja Ameerika									
Kanada	75	160	370	821	1333	1634	1862	2117	2125
USA	2022	3160	4871	8062	10490	12547	14997	17007	14582
Mehhiko	0	40	0	0	206	168	282	438	543
Lõuna-Ameerika									
Salvador	0	0	0	0	0	0	50	50	0
Costa Rica	0	0	0	0	0	0	0	46	65
Kolumbia	0	0	150	340	440	580	892	1131	1142
Ecuador	0	0	0	90	60	40	0	60	49
Peruu	0	0	0	210	336	324	300	449	544
Brasiilia	360	514	784	1329	1957	2678	3240	4314	4665
Uruguay	0	20	105	90	90	90	77	44	38
Tšiili	0	0	30	250	430	571	434	713	756
Argentiina	500	500	500	500	500	585	787	1139	1225
Aafrika									
Egiptus	0	0	0	0	100	234	229	256	260
Keenia	0	0	0	0	0	40	71	151	227
Tansaania	0	0	0	0	0	0	60	130	120
Namiibia	0	0	0	0	0	0	40	120	175
Lõuna-Aafrika Vabariik	855	855	935	1035	1255	1585	2171	2584	2829
Lääne-Euroopa									
Norra	910	1285	2020	3180	4445	4760	5390	5491	5314
Rootsi	960	1180	1795	2760	3471	3968	5315	5315	5325
Soome	606	951	1335	2056	2845	3566	4204	4502	4650
Taani	560	900	1670	2588	2745	2555	2604	2672	2496
Suurbritannia	2000	2120	2810	3580	4235	4285	4481	4970	4984
Iirimaa	0	0	0	40	100	123	117	166	156
Island	0	0	0	0	20	20	45	71	75
Belgia	170	315	649	1157	1624	2151	2482	2533	2625
Holland	2890	3430	6940	11960	14327	15723	15338	16728	16795
Luksemburg	0	0	0	50	175	196	201	280	280
Lichtenstein	0	0	0	30	70	70	115	130	135
Saksamaa	16575	19180	26064	36778	49755	62023	70627	78044	80325
Austria	320	320	595	1155	1904	2525	2505	2590	2580
Šveits	2220	2550	4310	6355	7305	7530	7235	6233	5895
Prantsusmaa	1020	1095	1240	1490	1664	1720	1806	1752	1725
Itaalia	200	200	280	460	710	1231	2031	2388	2660
Hispaania	0	0	0	0	190	320	349	456	570
Portugal	0	0	0	0	15	50	0	0	0

Allikas: Freunde der Erziehungskunst Rudolf Steiners e.V.

Tabel Waldorfkoolide õpilaste arv maailmas 1950–2007 riigiti (järg)

Riik/aasta	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2007
Ida Euroopa									
Poola	0	0	0	0	0	135	230	204	247
Tšehhi	0	0	0	0	20	593	1242	1512	1844
Slovakkia	0	0	0	0	0	120	0	109	150
Ungari	0	0	0	0	75	695	1870	2915	3198
Rumeenia	0	0	0	0	85	2265	2281	1960	1762
Moldaavia	0	0	0	0	0	100	275	250	240
Eesti	0	0	0	0	50	450	538	349	362
Leedu	0	0	0	0	0	263	432	497	510
Läti	0	0	0	0	0	65	280	490	560
Ukraina	0	0	0	0	0	250	746	1106	1066
Venemaa	0	0	0	0	15	1768	2571	2306	2259
Sloveenia	0	0	0	0	0	126	251	385	450
Horvaatia	0	0	0	0	0	90	188	150	165
Gruusia	0	0	0	0	0	120	240	388	390
Armeenia	0	0	0	0	0	50	200	264	275
Aasia									
Iisrael	0	0	0	0	40	355	914	1507	1771
Kasahstan	0	0	0	0	0	90	210	240	263
Kõrgõzstan	0	0	0	0	0	45	60	60	60
Tadžikistan	0	0	0	0	0	0	0	110	110
India	0	0	0	50	50	0	79	467	577
Pakistan	0	0	0	0	0	0	0	15	40
Hiina	0	0	0	0	0	0	0	14	49
Jaapan	0	0	0	0	40	60	124	601	790
Nepal	0	0	0	0	0	0	0	108	132
Filipiinid	0	0	0	0	0	0	80	275	314
Lõuna Korea	0	0	0	0	0	0	0	50	50
Taivan	0	0	0	0	0	0	80	415	565
Tai	0	0	0	0	0	0	28	203	281
Okeania									
Austraalia	490	710	1029	2000	3086	4323	4879	4996	5068
Uus-Meremaa	350	440	723	1046	1485	1605	1714	1890	1949
Regioonid									
Põhja Ameerika	2097	3320	5241	8883	11823	14181	16859	19124	16707
Lõuna-Ameerika	860	1074	1569	2809	4019	5036	6062	8384	9027
Aafrika	855	855	935	1035	1355	1859	2571	3241	3611
Lääne-Euroopa	28431	33526	49708	73639	95600	112816	124845	134321	136590
Ida Euroopa	0	0	0	0	245	7090	11344	12885	13478
Aasia	0	0	0	50	130	550	1575	4065	5002
Okeania	840	1150	1752	3046	4571	5928	6593	6886	7017
Kokku	33083	39925	59205	89462	117743	147460	169849	188906	191432

Allikas: Freunde der Erziehungskunst Rudolf Steiners e.V.

Tabel Waldorfkoolide, õpilaste ja riikide arv aastail 1970–2007 regiooniti

Regioon/aasta	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2007
Koolide arv									
Põhja-Ameerika	12	26	46	84	101	126	145	152	152
Lõuna-Ameerika	3	6	9	18	25	32	46	67	72
Aafrika	3	3	4	4	7	12	24	21	21
Lääne-Euroopa	71	103	216	329	421	480	521	543	557
Ida-Euroopa	0	0	0	0	7	102	108	106	110
Aasia	0	0	0	1	3	6	16	37	43
Okeaania	2	5	13	25	34	41	46	43	44
Kokku	91	143	288	461	598	799	906	969	999
Õpilaste arv									
Põhja-Ameerika	2097	3320	5241	8883	11823	14181	16859	19124	16707
Lõuna-Ameerika	860	1074	1569	2809	4019	5036	6062	8384	9027
Aafrika	855	855	935	1035	1355	1859	2571	3241	3611
Lääne-Euroopa	28431	33526	49708	73639	95600	112816	124845	134321	136590
Ida-Euroopa	0	0	0	0	245	7090	11344	12885	13478
Aasia	0	0	0	50	130	550	1575	4065	5002
Okeaania	840	1150	1752	3046	4571	5928	6593	6886	7017
Kokku	33083	39925	59205	89462	117743	147460	169849	188906	191432
Riikide arv									
Põhja-Ameerika	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Lõuna-Ameerika	3	5	5	7	8	8	8	10	9
Aafrika	1	1	1	1	2	3	5	5	5
Lääne-Euroopa	12	12	12	15	18	18	17	17	18
Ida-Euroopa	0	0	0	0	5	14	13	14	14
Aasia	0	0	0	1	3	5	9	14	14
Okeaania	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kokku	20	22	22	28	40	52	56	64	64
Koolide arvu kasv (5-aastase sammuga)									
Põhja-Ameerika	3	14	20	38	17	25	19	7	0
Lõuna-Ameerika	0	3	3	9	7	7	14	21	5
Aafrika	0	0	1	0	3	5	12	-3	0
Lääne-Euroopa	7	32	113	113	92	59	41	22	15
Ida-Euroopa	0	0	0	0	7	95	6	-2	4
Aasia	0	0	0	1	2	3	10	21	6
Okeaania	0	3	8	12	9	7	5	-3	1
Kokku	10	52	145	173	137	201	107	63	31
Osakaal koolide koguarvust									
Põhja-Ameerika	13	18	16	18	17	16	16	16	15
Lõuna-Ameerika	3	4	3	4	4	4	5	7	7
Aafrika	3	2	1	1	1	2	3	2	2
Lääne-Euroopa	78	72	75	71	70	60	58	56	56
Ida-Euroopa	0	0	0	0	1	13	12	11	11
Aasia	0	0	0	0	1	1	2	4	4
Okeaania	2	3	5	5	6	5	5	4	4
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Osakaal õpilaste koguarvust									
Põhja-Ameerika	6	8	9	10	10	10	10	10	9
Lõuna-Ameerika	3	3	3	3	3	3	4	4	5
Aafrika	3	2	2	1	1	1	2	2	2
Lääne-Euroopa	86	84	84	82	81	77	74	71	71
Ida-Euroopa	0	0	0	0	0	5	7	7	7
Aasia	0	0	0	0	0	0	1	2	3
Okeaania	3	3	3	3	4	4	4	4	4
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Allikas: Freunde der Erziehungskunst Rudolf Steiners e.V.